

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO FONDO VALDYBA PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS

Biudžetinė įstaiga, Konstitucijos pr. 12-101, LT-09308 Vilnius,
tel. (8 5) 272 4864, el. p. info@sodra.lt, informacija telefonu 1883.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 191630223

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministerijai
A. Vivulskio g. 11, LT-03162 Vilnius

2022-10- Nr. (11.2E) I-
Į 2022-10-04 Nr. (23.2Mr-55) STAP-846

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, įvertinusi pateiktą derinti skubos tvarka Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. sausio 25 d. nutarimo Nr. 86 „Dėl Ligos ir motinystės socialinio draudimo išmokų nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas), teikia pastabas ir pasiūlymus:

1. Projekto 1.2.1 papunktį, kuriuo Ligos ir motinystės socialinio draudimo išmokų nuostatai (toliau – Nuostatai) papildomi 49¹ punktu, siūlome patikslinti ir šį punktą išdėstyti taip:

„49¹. Tėvystės išmoka asmenims, turintiems teisę į tėvystės išmoką, skiriama ir mokama už ne ilgesnį kaip 30 kalendorinių dienų laikotarpį, kuris gali būti skaidomas į ne daugiau kaip dvi dalis. Įvaikinus vaiką (vaikus), 30 kalendorinių dienų laikotarpis gali būti skaidomas į ne daugiau kaip dvi dalis per vienerius metus nuo teismo sprendimo įvaikinti įsiteisėjimo (skubaus vykdymo atveju – nuo sprendimo vykdymo pradžios) **dienos**.“;

2. Projekto 1.2.2 papunktį, kuriuo Nuostatai papildomi 49² punktu, siūlome patikslinti ir šį punktą išdėstyti taip:

„49². Tėvystės išmoka už gimusį vaiką ar vaikus, nepriklausomai nuo vienu kartu gimusių vaikų skaičiaus, skiriama ir mokama už ne ilgesnį kaip 30 kalendorinių dienų tėvystės atostogų ar tėvystės laikotarpį ~~vaikui (vaikams) prižiūrėti, suteiktai ar pasirinktai~~ laikotarpiu nuo vaiko (vaikų) gimimo iki vaikai (vaikams) sukanca vieni metai.“;

3. Projekto 1.2.4 papunktį, kuriuo Nuostatai papildomi 49⁴ punktu, siūlome patikslinti ir šį punktą išdėstyti taip:

„49⁴. Kai apdraustasis asmuo už tą patį gimusį ar įvaikintą vaiką pasirinko tėvystės atostogas (arba tėvystės laikotarpį) skaidyti į dvi dalis **su pertrauka**, teisė į antrąją tėvystės išmokos dalį nustatoma ir asmens vidutinis mėnesinis kompensuojamasis uždarbis, apribotas minimaliu ar maksimaliu dydžiu, apskaičiuojamas iš naujo.“;

4. Projekto 1.2.6 papunktį, kuriuo Nuostatai papildomi 50¹ punktu, siūlome papildyti, nes trūksta aiškumo kaip mokama tėvystės išmoka tokiais atvejais už antrąją tėvystės atostogų dalį ir šį punktą išdėstyti taip:

„50¹. Įstatymo 19 straipsnio 3 dalyje nustatytu atveju, kai gimęs vaikas miršta arba jeigu gimsta negyvas vaikas ir dar nebuvo prasidėjusios apdraustojo asmens tėvystės atostogos ar tėvystės laikotarpis, tėvystės išmoka turintiems teisę ją gauti asmenims išmokama viena dalimi už visą **ne ilgesnį nei 30 kalendorinių dienų laikotarpį arba už trumpesnį laikotarpį, jeigu iki gimusio vaiko mirties jau buvo pasinaudota pirma tėvystės atostogų dalimi ar pirma pasirinkto tėvystės laikotarpio dalimi**.“;

5. Projekto 1.2.7 papunktį, kuriuo Nuostatai papildomi 50² punktu, siūlome vietoje žodžio „ilgesniam“ papildyti žodžiais „likusiam nepanaudotam iki 30 kalendorinių dienų“, nes

trūksta aiškumo, kokios trukmės laikotarpiui pratęsimos tėvystės atostogos, ir šį punktą išdėstyti taip:

„50². Suteikus dalį tėvystės atostogų ar pasirinkus dalį tėvystės laikotarpio ir vaikui mirus šių prasidėjusių tėvystės atostogų ar tėvystės laikotarpiu, tėvystės išmoka skiriama ir mokama iki tėvystės atostogų arba tėvystės laikotarpio ~~vaikui prižiūrėti~~ pabaigos ir tais atvejais, kai prasidėjusių tėvystės atostogų ar tėvystės laikotarpiu jos pratęsimos ~~ilgesniam~~ **likusiam nepanaudotam iki 30 kalendorinių dienų** laikotarpiui.“;

6. Projekto 1.2.9 papunktyje, kuriuo keičiamas Nuostatų 54 punktas, patikslinti šį punktą ir jį išdėstyti taip:

„54. Vaiko priežiūros išmoka mokama Įstatymo 23 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka, įskaitant ~~pasirinkto vaiko priežiūros išmokos mokėjimo dieną, kol~~ kai vaikui sueis 18 mėnesių ar 24 mėnesių, ~~laikotarpio pabaigos dieną~~“;

7. Projekto 1.2.11 papunktyje, kuriuo keičiamas Nuostatų 59 punktas, po žodžio „arba“ papildyti žodžiais „asmuo pasirenka“ ir šį punktą išdėstyti taip:

„59. Kai apdraustajam asmeniui suteikiamos pakartotinės vaiko priežiūros atostogos (įskaitant neperleidžiamų dviejų mėnesių trukmės vaiko priežiūros atostogų, numatytų Lietuvos Respublikos darbo kodekso 134 straipsnio 3 dalyje, dalį) arba **asmuo pasirenka** pakartotinasi vaiko priežiūros laikotarpis už tą patį vaiką ir jis turi teisę gauti vaiko priežiūros išmoką, toliau tęsimas anksčiau paskirtos išmokos mokėjimas.“;

8. Projekto 1.2.13 papunktyje, kuriuo Nuostatai papildomi 59² punktu, atsižvelgiant į tai, kad turi būti nustatyta vaiko priežiūros išmokos už neperleidžiamų dviejų mėnesių trukmės atostogų dalį gavimo laikotarpio pradžia, šį punktą papildyti ir išdėstyti taip:

„59². Įvaikinus vaiką (vaikus), tėviai turi teisę gauti vaiko priežiūros išmoką už neperleidžiamų dviejų mėnesių trukmės vaiko priežiūros atostogų, numatytų Darbo kodekso 134 straipsnio 3 dalyje, arba vaiko priežiūros laikotarpio dalį per 18 ar 24 mėnesius **nuo vaiko priežiūros atostogų, suteiktų per tris mėnesius** nuo teismo sprendimo įvaikinti įsiteisėjimo (skubaus vykdymo atveju – per vieną mėnesį nuo sprendimo vykdymo pradžios) dienos.“;

9. Projekto 1.2.16, 1.2.17, 1.2.18, 1.2.19 papunkčiuose, kuriais papildomi Nuostatų 69.4, 69.5, 70.4, 70.5 papunkčiai, po žodžių „gimimo“ įterpti žodžius „ar įvaikinimo“, kadangi vaiko priežiūros išmokai gauti įvaikinimo atveju turi būti pateikiami papildomi dokumentai, įrodantys vaiko įvaikinimo faktą.;

10. Projekto 1.2.23 papunktį, kuriuo keičiamas Nuostatų 83 punktas, patikslinti ir dėl aiškumo papildyti nuostata apie mokėtinos vaiko priežiūros išmokos dalies apskaičiavimą, kai mėnesį, už kurį ši išmoka mokama, keičiasi išmokos procentinis dydis, ir šį punktą išdėstyti taip:

„83. **Įstatymo 18 straipsnio 3 dalyje, 21 straipsnio 3 dalyje ir 24 straipsnio 8 dalyje nustatytais atvejais iš iš** ~~Nuostatų 82 punkte nurodytiems asmenims~~ paskirtos motinystės, tėvystės ar vaiko priežiūros išmokos (bendros išmokų sumos) dydžio atimamos tą patį mėnesį, už kurį mokama atitinkamai motinystės, tėvystės ar vaiko priežiūros išmokos (bendros išmokų sumos) dalis, apskaičiuotos pajamos ir (ar) išmokos, nurodytos Įstatymo 18 straipsnio 3 dalyje, 21 straipsnio 3 dalyje ir 24 straipsnio 8 dalyje. Motinystės, tėvystės ar vaiko priežiūros išmokos (bendros išmokų sumos) dalis mokama tuo atveju, kai apskaičiuotos pajamos ir (ar) išmokos yra mažesnės nei paskirtoji atitinkama motinystės, tėvystės ar vaiko priežiūros išmoka (bendra paskirtų išmokų suma). Jeigu apskaičiuotų pajamų ir (ar) išmokų dydis didesnis už paskirtąją motinystės, tėvystės ar vaiko priežiūros išmoką (bendrą išmokų sumą) arba jai lygus, ši išmoka (bendra išmokų suma) nemokama.

Kai mokant vaiko priežiūros išmoką tą patį mėnesį keičiasi išmokos dydis, nurodytas Įstatymo 24 straipsnio 1–4 dalyse, ir asmuo tuo laikotarpiu turi pajamų ir (ar) išmokų, šių pajamų ir (ar) išmokų sumos už skirtingų vaiko priežiūros išmokos dydžių galiojimo laikotarpius apskaičiuojamos proporcingai pagal kalendorines to mėnesio dienas

(visą mėnesio pajamų sumą dalijant iš to paties mėnesio kalendorinių dienų skaičiaus ir dauginant iš kiekvieno atskiuro laikotarpio kalendorinių dienų skaičiaus).“;

11. Projekto 1.2.24 papunktį, kuriuo Nuostatai papildomi 83¹ punktu, siūlome papildyti šį punktą dėl aiškumo vaiko priežiūros išmokos dydžiui nustatyti tais atvejais, kai asmuo dirba (turi pajamų) vaiko priežiūros išmokos gavimo laikotarpiu, ir šį punktą išdėstyti taip:

„83¹. Įstatymo 24 straipsnio 7 dalyje nustatytu atveju ~~Nuostatų 82 punkte nurodytų~~ asmenų vidutinio mėnesinio kompensuojamojo uždarbio, apriboto minimaliu ir maksimaliu kompensuojamojo uždarbio dydžiu, pagal kurį buvo nustatytas vaiko priežiūros išmokos dydis, dydis lyginamas su atitinkamą mėnesį paskirtos vaiko priežiūros išmokos (bendros išmokų sumos) ir tą patį mėnesį, už kurį mokama vaiko priežiūros išmoka (bendra išmokų suma), apskaičiuotų pajamų ir (ar) išmokų, nurodytų Įstatymo 24 straipsnio 7 dalyje, suma. **Viso dydžio vaiko priežiūros išmoka mokama tuo atveju, kai paskirtos vaiko priežiūros išmokos (bendros išmokų sumos) ir atitinkamą mėnesį apskaičiuotų pajamų ir (ar) išmokų suma neviršija arba lygi asmens vidutiniam mėnesiniam kompensuojamajam uždarbiui. Vaiko priežiūros išmokos dalis, kurią sudaro vidutinio mėnesinio kompensuojamojo uždarbio ir apskaičiuotų pajamų ir (ar) išmokų skirtumas, mokama tuo atveju, kai apskaičiuotos pajamos ir (ar) išmokos yra mažesnės nei asmens vidutinis mėnesinis kompensuojamasis uždarbis. Jeigu apskaičiuotų pajamų ir (ar) išmokų dydis yra didesnis už vidutinio mėnesinio kompensuojamojo uždarbio dydį, paskirta vaiko priežiūros išmoka (bendra išmokų suma) nemokama.**“;

12. Atsižvelgiant į Įstatymo 24 straipsnio 7 dalies nuostatą, pagal kurią apskaičiuojant vaiko priežiūros išmokos dalį, gavėjo vidutinis mėnesinis kompensuojamasis uždarbis turi būti apribojamas maksimaliu kompensuojamojo uždarbio dydžiu, papildyti Nuostatus 6¹ punktu ir jį išdėstyti taip:

„6¹. **Maksimalus vidutinis mėnesinis kompensuojamasis uždarbis vaiko priežiūros išmokai yra lygus šalies vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio, galiojusio užpraeitą ketvirtį iki teisės gauti vaiko priežiūros išmoką atsiradimo dienos, 2 dydžių sumai.**“;

13. Atsižvelgiant į Įstatymo 24 straipsnio 7 dalies nuostatą, pagal kurią apskaičiuojant vaiko priežiūros išmokos dalį, gavėjo vidutinis mėnesinis kompensuojamasis uždarbis turi būti apribojamas minimaliu kompensuojamojo uždarbio dydžiu, papildyti Nuostatus 6² punktu ir jį išdėstyti taip:

„6². **Minimalus vidutinis mėnesinis kompensuojamasis uždarbis vaiko priežiūros išmokai yra lygus 6 bazinės socialinės išmokos, galiojusios praeitą ketvirtį iki teisės gauti vaiko priežiūros išmoką atsiradimo dienos, dydžiams.**“;

14. Papildyti Nuostatus 20¹ punktu dėl aiškumo apskaičiuojant Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje įtvirtintą apribojimą ligos išmokoms skirti ir jį išdėstyti taip:

„20¹. **Apdraustiesiems asmenims, gaunantiems valstybinę socialinio draudimo netekto darbingumo (invalidumo) pensiją, Įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje nustatytas apribojimas taikomas ligos išmokai, mokamai iš Valstybinio socialinio draudimo fondo ir darbdavio lėšų.**“;

15. Patikslinti Nuostatų 84 punktą ir jį išdėstyti taip:

„84. Kai motinystės, tėvystės ar vaiko priežiūros išmokos (bendros išmokų sumos) dalis mokama ne už visą mėnesį, **įskaitant atvejus, kai išmokos gavėjas apskaičiuotų pajamų turi ne už visą mėnesį**, lyginamos tik tos asmens pajamos ir (ar) išmokos, kurios apskaičiuotos motinystės, tėvystės ar vaiko priežiūros išmokos (bendros išmokų sumos) dalies mokėjimo laikotarpiu pagal asmens pateiktą darbo užmokesčio (darbinės veiklos pajamų) pažymą (pažymas) ir (ar) dokumentus, patvirtinančius gautų pajamų dydį ir laikotarpį, už kurį jos apskaičiuotos. Kai motinystės, tėvystės ar vaiko priežiūros išmokos (bendros išmokų sumos) mokėjimo laikotarpiu išmokos (bendros išmokų sumos) gavėjui atleidimo iš darbo (tarnybos) dieną išmokama išeitinė

išmoka ar kompensacija už nepanaudotas kasmetines atostogas, išmokamos su darbo santykiais susijusios kompensacinio ar skatinamojo pobūdžio vienkartinės išmokos, jis turi pateikti pažymą apie šias išmokas, kurioje konkrečiai nurodomas gavimo mėnuo. Apskaičiuojant atitinkamos išmokos ir minėtų pajamų skirtumą, užsienyje gautos pajamos perskaičiuojamos pagal Lietuvos Respublikos centrinio banko nustatytą oficialų valiutų kursą atitinkamų pajamų gavimo dieną.“;

16. Atkreipiame dėmesį, kad Nuostatus reikėtų papildyti punktu, kuriame būtų paaiškinta, kad įvaikinimo atveju, teisę gauti vaiko priežiūros išmoką išsaugo ir kitas iš vaiko tėvų, kuriam šio vaiko priežiūros atostogas darbdavys suteikė vėliau nei per 3 mėnesius po teismo sprendimo įvaikinti įsiteisėjimo dienos (skubaus vykdymo atveju – vėliau nei 1 mėnesį nuo sprendimo vykdymo pirmosios dienos), jeigu pirmajam dėl vaiko priežiūros išmokos pasikreipusiam asmeniui (įmotei ar tėviui) įvaikinto vaiko priežiūros atostogos buvo suteiktos nepraėjus 3 mėnesiams po teismo sprendimo įvaikinti įsiteisėjimo dienos (skubaus vykdymo atveju – nepraėjus 1 mėnesiui nuo sprendimo vykdymo pirmosios dienos).